



PG VIII TK 106/15

Kp 4/15

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCLARIA	
wpl. dnia	27. 03. 2017
L.dz.	L.zał.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z wnioskiem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zbadanie zgodności ustawy z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o kuratorach sądowych z art. 121 ust. 3 i art. 122 ust. 1 w związku z art. 7 oraz art. 95 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

– na podstawie art. 42 pkt 7 oraz art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U., poz. 2072) w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U., poz. 2074) –

**przedstawiam następujące stanowisko dodatkowe, modyfikujące
stanowisko Prokuratora Generalnego z dnia 4 listopada 2015 r.:**

ustawa z dnia 9 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o kuratorach sądowych jest niezgodna z art. 121 ust. 3 i art. 122 ust. 1 w związku z art. 7 oraz art. 95 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

W niniejszej sprawie Prokurator Generalny w piśmie z dnia 4 listopada 2015 r. zajął następujące stanowisko:

„ustawa z dnia 9 lipca 2015 roku o zmianie ustawy o kuratorach sądowych:

- 1) jest niezgodna z art. 122 ust. 1 w związku z art. 7 oraz art. 95 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) jest zgodna z art. 121 ust. 3 Konstytucji RP”.

Ponowna analiza zaskarżonej ustawy prowadzi do wniosków częściowo odmiennych od zaprezentowanych w powołanym stanowisku Prokuratora Generalnego i w związku z tym konieczne jest dokonanie modyfikacji w zakresie oceny zgodności tego aktu prawnego z art. 121 ust. 3 Konstytucji.

Uzasadnienie niniejszego stanowiska należy poprzedzić uwagą, iż aktualność zachowują argumentacja i oceny zawarte w piśmie Prokuratora Generalnego z dnia 4 listopada 2015 r., z wyjątkiem tych zamieszczonych na stronie 9 i 11. Dlatego dalsza część uzasadnienia odnosić się będzie tylko do oceny zgodności z wzorcem kontroli z art. 121 ust. 3 Konstytucji, której to oceny modyfikacja dotyczy.

Wnioskodawca nie sformułował żadnych zarzutów względem zakresu normowania rekonstruowanego na podstawie zaskarżonej ustawy. Tym samym przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego jest wyłącznie akt prawodawczy.

Podstawową cechą art. 121 ust. 3 Konstytucji jest zawarcie w nim domniemania przyjęcia zaproponowanej poprawki bądź senackiej uchwały odrzucającej projekt, jeśli nie zostaną one odrzucone przez Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Rozwiązanie to jest powszechnie aprobowane przez doktrynę, gdyż uniemożliwia ono wystąpienie tzw. pata legislacyjnego, a więc sytuacji, gdy stanowisko Senatu

nie zostanie przez Sejm ani przyjęte, ani odrzucone. Konsekwencją regulacji konstytucyjnej jest konieczność przeprowadzenia przez Sejm wyłącznie głosowań „negatywnych”, tj. za odrzuceniem poprawki senackiej albo uchwały w sprawie odrzucenia ustawy (zob. P. Chybalski, komentarz do art. 121, [w:] *Konstytucja RP. Komentarz*, tom II, red. M. Safjan, L. Bosek, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2016 r., s. 515).

W Sejmie przeprowadza się więc tylko jedno głosowanie – o charakterze negatywnym, nad wnioskiem o odrzucenie poprawki Senatu (lub o odrzucenie uchwały Senatu o odrzuceniu ustawy w całości). Nie ma natomiast podstaw, by przeprowadzać następnie drugie głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie poprawki Senatu (zob. L. Garlicki, uwagi do art. 121, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej polskiej. Komentarz*, tom II, red. L. Garlicki, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2001 r., s. 20).

Przypomnieć w tym miejscu należy, że zaskarżoną ustawę uchwalono w dniu 9 lipca 2015 r. na 96. posiedzeniu Sejmu VII kadencji. Uchwałą z dnia 24 lipca 2015 r. Senat wprowadził do niej poprawki. Na 98. posiedzeniu Sejmu w dniu 5 sierpnia 2015 r., w ramach rozpatrywania pkt. 33. porządku dziennego, przedstawiono sprawozdanie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o uchwale Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych. Po przekazaniu informacji, iż Komisja wnosi o przyjęcie poprawek, Marszałek Sejmu zadał pytania: „Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek 1. i 2.?”, „Kto jest przeciw?”, „Kto się wstrzymał?”. Następnie Marszałek Sejmu stwierdził, że głosowało 428 posłów, za było 417, a przeciw – 8, wstrzymało się 3 posłów. Ostatecznie zaś Marszałek podał do wiadomości wynik głosowania, iż Sejm odrzucił poprawki bezwzględną większością głosów, co nie odzwierciedlało rzeczywistego wyniku głosowania, w zestawieniu z jego przedmiotem.

Niewątpliwie głosowanie w przedmiocie poprawek Senatu nie odbyło się w formie głosowania negatywnego, a tym samym czynność prawodawcza została dokonana z naruszeniem art. 121 ust. 3 Konstytucji.

Incydentalne odstępianie przez Marszałka Sejmu od zakorzenionej w świadomości posłów formuły negatywnej należy zatem traktować nie tylko jako naruszenie Regulaminu Sejmu, które samo w sobie nie zawsze musi stanowić naruszenie ustawy zasadniczej, ale także – zwłaszcza w okolicznościach niniejszej sprawy – jako niedozwolone odstępstwo od wymogu wynikającego z art. 121 ust. 3 ustawy zasadniczej.

W oparciu o powyższą argumentację oraz tę zawartą w piśmie Prokuratora Generalnego z dnia 4 listopada 2015 r. – w części, w której zachowuje aktualność – przedstawiam stanowisko jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Roberto Hernandez
Zastępca Prokuratora Generalnego